

The page features a decorative graphic consisting of three overlapping blue circles of varying sizes, arranged in a descending diagonal line from the top right towards the bottom right. The circles are composed of concentric layers of different shades of blue. Two thin, light blue lines intersect at the top left corner, forming a large 'V' shape that frames the circles.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2019-20

Περιεχόμενα

Πρόγραμμα σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ): DAY 01	5
Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV	5
Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων	6
Γλώσσα I – α' εξάμηνο	6
Γλώσσα II – β' εξάμηνο	6
Γλώσσα III – γ' εξάμηνο	7
Γλώσσα IV – δ' εξάμηνο	7
1 ^ο εξάμηνο	9
DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία	9
DGY 11: Μορφολογία	9
DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας I	10
DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία	10
DLY 28: Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης	10
3 ^ο εξάμηνο	11
DAY 02: Εισαγωγή στον επιστημονικό τρόπο εργασίας	11
DGY 14: Λεξικολογία	12
DGY 16: Συγκριτική Γλωσσολογία	12
DLY 22: Λογοτεχνία του 18 ^{ου} αιώνα	13
DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία	14
DLY 29: Γερμανικός Πολιτισμός	14
5 ^ο και 7 ^ο εξάμηνο	15
DGA 34: Λεξικολογία	15
DGB 47: Εκμάθηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας	15
DGC 46: Γλωσσολογικές Θεωρίες	16
DGC 47: Φιλοσοφία της Γλώσσας	16
DGD 51: Ανάλυση και Σχεδιασμός Διδακτικού Υλικού	17
DGD 52: Σχεδιασμός και Οργάνωση Μαθημάτων	18
DGD 53: Αξιολόγηση Γλωσσικής Κατάρτισης και Διδασκαλίας	19
DGD 57: Ανάπτυξη γραπτών δραστηριοτήτων	19
DGD 62: Ανάπτυξη Φωνολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης Γλώσσας	20
DLA 60: Διαφωτισμός/Θύελλα και Ορμή: Ο Βέρθερος του Goethe	20
DLA 67: Λογοτεχνία μετά το 1945	21

DLA 68: Λογοτεχνία μετά το 1989.....	21
DLB 72: Λογοτεχνία και Φύλο	21
DLB 74: Ελληνική Αρχαιότητα στη Γερμανική Λογοτεχνία	22
DLB 77: Λογοτεχνία και Ανθρωπολογία.....	22
DLC 77: Μετάφραση Λογοτεχνικών Κειμένων: Λογοτεχνικό Είδος.....	23
DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης.....	24
DLD 85: Ιστορία των Ιδεών.....	25

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2019-2020

Πρόγραμμα σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ): DAY 01

Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV

Στόχος του Προγράμματος σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ)» είναι η ενίσχυση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών, οι οποίοι στα πρώτα εξάμηνα σπουδών βρίσκονται αντιμέτωποι με συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις στη γνώση και χρήση της γερμανικής γλώσσας. Με την προσφορά τεσσάρων μαθημάτων γλώσσας, τα οποία αντιστοιχούν στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών, επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη της εκμάθησης της Γερμανικής, ώστε με την ολοκλήρωση του Προγράμματος ΠΓΑ οι φοιτητές να έχουν αποκτήσει σε προχωρημένο επίπεδο (Γ1) τόσο γενικές επικοινωνιακές, όσο και ειδικές γλωσσικές / γλωσσολογικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασικό εργαλείο για την ολοκλήρωση των σπουδών, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται μαθήματα κορμού (τρεις ώρες την εβδομάδα για κάθε μάθημα) και μαθήματα εμβάθυνσης/εμπέδωσης (επίσης τρεις ώρες εβδομαδιαίως για κάθε μάθημα). Διδάσκεται τόσο η πρόσληψη όσο και η παραγωγή λόγου και εξασκείται τόσο η γραπτή όσο και η προφορική έκφραση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται αυθεντικά κείμενα γενικού ενδιαφέροντος και κείμενα από τους επιμέρους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως: Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Διδακτική, Επιστήμη της Μετάφρασης, Γερμανική Ιστορία κ.α. Παράλληλα με τα μαθήματα είναι απαραίτητη και η κατ' οίκον μελέτη των φοιτητών, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Ακολουθούν επιμέρους περιγραφές για το κάθε ένα από τα τέσσερα μαθήματα.

Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων

Γλώσσα Ι - α' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του πρώτου εξαμήνου, εξετάζονται και αναλύονται κείμενα κυρίως από τους τομείς *Γερμανικός πολιτισμός, Μόρφωση και Εκπαίδευση, σύγχρονα προβλήματα* καθώς και *ενδιαφέροντα του φοιτητή*. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση των βασικών φαινομένων της γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B1+.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο καθώς και κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- συντάσσουν κείμενα με σαφή διάρθρωση όπως, εκθέσεις ποικίλης θεματολογίας, περιγραφές και επιστολές,
- παρουσιάζουν προφορικά το περιεχόμενο ενός κειμένου που διάβασαν,
- συζητούν για θέματα, τα οποία τους είναι οικεία (π.χ. καθημερινή ζωή, προσωπικές εμπειρίες και ενδιαφέροντα, ελεύθερος χρόνος),
- εκφράζουν με κατανοητό τρόπο –γραπτά ή προφορικά- την άποψή τους για ένα ζήτημα.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Δημήτρης Ζέππος, Αθανασία Κοντομήτρου, Αναστασία Χουρναζίδη*

Γλώσσα ΙΙ - β' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του β' εξαμήνου, διδάσκονται κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, καθώς επίσης και κείμενα σε απλή επιστημονική γλώσσα κυρίως από τους τομείς *Μόρφωση και Εκπαίδευση και Εκμάθηση της ξένης γλώσσας*. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ανάπτυξη του λεξιλογίου (λεκτικά πεδία, συνώνυμα, αντώνυμα κλπ.), καθώς και στην επανάληψη και εμπέδωση φαινομένων της Γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B2. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- επιλύουν ασκήσεις λεξιλογίου και να αποδίδουν με τον κατάλληλο τρόπο λέξεις και φράσεις, ανάλογα με την εκάστοτε επικοινωνιακή κατάσταση,
- συντάσσουν γραπτά κείμενα με σαφή διάρθρωση και με το κατάλληλο λεξιλόγιο, στα οποία περιγράφουν, αξιολογούν, εξάγουν συμπεράσματα, παραθέτουν ιδέες και προτείνουν λύσεις για ένα πρόβλημα,
- κατανοούν συνεντεύξεις και προφορικές παρουσιάσεις ενός θέματος καθώς και τη συζήτηση που ακολουθεί, επίσης να διατυπώνουν κατά τη συζήτηση μια σύντομη παρέμβαση ή ερώτηση,

- παρουσιάζουν προφορικά ένα κείμενο εφημερίδας ή ένα θέμα και να απαντούν σε απλές ερωτήσεις κατά τη συζήτηση που ακολουθεί,
- να περιγράφουν και να εξηγούν προφορικά πίνακες, στατιστικές, διαγράμματα.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Δημήτρης Ζέππος, Αθανασία Κοντομήτρου, Αναστασία Χουρναζίδη*

Γλώσσα III – γ' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του γ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο γραπτό λόγο και στην εξάσκηση της ικανότητας γραπτής έκφρασης. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση βασικών φαινομένων της Γραμματικής, τα οποία είναι σημαντικά για τον επιστημονικό λόγο. Στην ύλη περιλαμβάνονται περιγραφικά κείμενα επιπέδου B2, καθώς και κείμενα γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα από τους τομείς των σπουδών (π.χ. γερμανική ιστορία, επιστήμη της μετάφρασης, εκμάθηση και διδασκαλία ξένης γλώσσας). Ως προς την ανάπτυξη της γραπτής έκφρασης διδάσκονται κυρίως μορφές γραπτού λόγου, οι οποίες βασίζονται σε ένα κείμενο-βάση (π.χ. η σύντμηση, η επέκταση κειμένου και ο σχολιασμός κειμένου ή θέσης / θέσεων).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται περιγραφικά κείμενα και κείμενα από τους τομείς των σπουδών τους που είναι γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα,
- αποδίδουν σε μορφή γραπτής περίληψης τα κυριότερα σημεία ενός περιγραφικού ή ενός απλού επιστημονικού κειμένου,
- χρησιμοποιούν συγκεκριμένα φραστικά μέσα, για να αποδίδουν με κατανοητό τρόπο τις θέσεις του συγγραφέα από ένα κείμενο που επεξεργάζονται,
- χειρίζονται και οι ίδιοι τον γραπτό επιστημονικό λόγο της Γερμανικής, έστω και με ορισμένες αδυναμίες, όταν αναφέρονται και σχολιάζουν βιβλιογραφικές πηγές,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Ekkehard Haring, Δημήτρης Ζέππος, Αθανασία Κοντομήτρου, Φοίβη Χυτήρη, Αναστασία Χουρναζίδη*

Γλώσσα IV – δ' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του δ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση, επεξεργασία και παραγωγή του γραπτού επιστημονικού λόγου της Γερμανικής. Στην ύλη περιλαμβάνονται κυρίως επιστημονικά κείμενα από τους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (π.χ. Γλωσσολογία, Επιστήμη της Λογοτεχνίας, Διδακτική της ξένης γλώσσας).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται επιστημονικά κείμενα από τους διάφορους τομείς των σπουδών τους,
- σχολιάζουν και να εκφράζουν την άποψή τους για τις θέσεις του συγγραφέα ενός κειμένου,
- διατυπώνουν γραπτώς τη δική τους θέση και να τη στηρίζουν με επιχειρήματα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εκφραστικά μέσα,
- μετατρέπουν ένα γραπτό κείμενο σε διαφορετικό κειμενικό είδος,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις,
- χειρίζονται γενικώς με σχετική ευχέρεια τον επιστημονικό λόγο της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Ekkehard Haring, Δημήτρης Ζέππος, Αθανασία Κοντομήτρου, Αναστασία Χουρναζίδη*

1^ο εξάμηνο

DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία

Διδάσκων: *Μάριος Χρύσου*

Η Γλωσσολογία αποτελεί μία από τις κύριες επιστημονικές κατευθύνσεις της Γερμανικής Φιλολογίας. Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τους/τις φοιτητές/τριες στις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας, τη θεωρία και την εξέλιξή της, τις μεθόδους και τα αποτελέσματά της. Προς αυτή την κατεύθυνση θα εξετάσουν επιλεγμένα ερευνητικά πεδία της όπως η Σημειολογία, η Σύνταξη, η Κειμενογλωσσολογία και η Κοινωνιογλωσσολογία και θα εξοικειωθούν με την ορολογία τους. Επιπλέον, θα εξετάσουν τις μεθόδους των ερευνητικών αυτών των πεδίων και θα τις εφαρμόσουν στην πράξη με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα βασικά ερευνητικά πεδία της Γλωσσολογίας και την εξέλιξή τους,
- καταδεικνύουν πρακτικές εφαρμογές της Γλωσσολογίας και να διατυπώνουν ορισμούς της γλώσσας αξιοποιώντας ποικίλα κριτήρια,
- περιγράφουν τις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας και να τις πλαισιώνουν με κατάλληλα γλωσσικά παραδείγματα από τη Γερμανική,
- αναλύουν απλά γλωσσικά φαινόμενα εφαρμόζοντας τις μεθόδους της Γλωσσολογίας και χρησιμοποιώντας κατάλληλα την επιστημονική ορολογία της.

Τρόπος εξέτασης: *γραφτή εξέταση*

DGY 11: Μορφολογία

Διδάσκουσα: *Χριστίνα Αλεξανδρή*

Η Εισαγωγή στην Μορφολογία στοχεύει στην εξοικείωση με τα βασικά στοιχεία και τις βασικές αρχές της Μορφολογίας, την περιγραφή, ανάλυση και κατηγοριοποίηση των μορφημάτων ως βασικών συστατικών της δομής των λέξεων. Περιγράφονται οι διαδικασίες σχηματισμού των λέξεων με γνώμονα την αποτελεσματική σύνδεση της Μορφολογίας τόσο με το Φωνολογικό Επίπεδο όσο και με τα Επίπεδα της Σύνταξης και της Σημασιολογίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- έχουν τις θεμελιώδεις και απαραίτητες γνώσεις των βασικών στοιχείων και βασικών αρχών της Μορφολογίας
- κατανοούν τις σχέσεις της Μορφολογίας με άλλα πεδία έρευνας της Γλωσσολογίας

Τρόπος εξέτασης: *γραφτή εργασία*

DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας I

Διδάσκων: *Βίλλι Μπέννινγκ*

Στην εισαγωγή αυτήν παρουσιάζονται βασικές έννοιες της επιστήμης της λογοτεχνίας. Οι φοιτητές ασκούνται στη χρήση των όρων με βάση παραδείγματα από τη γερμανική λογοτεχνία (σύντομα κείμενα και αποσπάσματα). Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών για αυτοδύναμη ενασχόληση με τη λογοτεχνία. Στο κέντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται μικρές λογοτεχνικές μορφές (όπως π.χ. η μεταφορά ή το σύμβολο).

DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία

Διδάσκοντες: *Κατερίνα Καρακάση / Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινιάς*

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση σημαντικών τάσεων και συγγραφέων της γερμανόφωνης λογοτεχνίας μετά το 1945, εξοικειώνοντας παράλληλα τους φοιτητές με την κριτική προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων από το χώρο της ποίησης, της πεζογραφίας και του θεάτρου.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της γερμανόφωνης μεταπολεμικής λογοτεχνίας
- να εντοπίζουν στα κείμενα βασικά χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών
- να συγκρίνουν περιεχόμενα, θεματικές και τεχνικές γραφής και να τις εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα
- να εφαρμόζουν στην πράξη βασικά εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης
- να χρησιμοποιούν και να αξιοποιούν γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Τρόπος εξέτασης: *γραφτή εξέταση αποτελούμενη από (α) 60% ερωτήσεις ανάπτυξης σχετικές με ιστορία της γερμανικής λογοτεχνίας του 18^{ου} αιώνα και (β) 40% ερωτήσεις σχετικές με ένα λογοτεχνικό κείμενο της εποχής, που θα έχουν επεξεργαστεί και παρουσιάσει οι φοιτητές κατά την διάρκεια του εξαμήνου.*

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές) ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

DLY 28: Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης

Διδάσκουσα: *Άννα Χήτα*

Το μάθημα αυτό έχει στόχο την κατανόηση της μεταφραστικής διαδικασίας, της οποίας το αποτέλεσμα οφείλει να εγγυάται την ισοδυναμία με το πρωτότυπο. Στο επίκεντρο θα είναι η επισκόπηση των σημαντικότερων θεωριών, που έχουν αναπτυχθεί για την αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων της μεταφραστικής διαδικασίας ώστε να είναι η βάση για:

- την ανάλυση, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη κειμένου και τα διάφορα επίπεδα (λεξιλογικό, μορφοσυντακτικό, σημασιολογικό, υφολογικό και πραγματολογικό)
  - την αντιμετώπιση προβλημάτων κατά τη μεταφραστική διαδικασία από τα Γερμανικά προς τα Ελληνικά πάνω σε συγκεκριμένα και διαφορετικά είδη κειμένων
- Τα διάφορα εργαλεία όπως π.χ. λεξικά, βοηθήματα, αυτόματοι μεταφραστές, πλατφόρμες παράλληλων κειμένων κ.ά. θα συγκριθούν και θα μελετηθούν με στόχο την αξιολόγησή τους αντίστοιχα στην εκάστοτε περίπτωση.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα:

- έχουν κατανοήσει σε επιστημονικό επίπεδο τη διαδικασία της μετάφρασης
- είναι εξοικειωμένοι με μεταφραστικά προβλήματα μεταξύ της Γερμανικής και Ελληνικής
- είναι σε θέση να επιλέξουν μεταφραστικές στρατηγικές και να τις αιτιολογήσουν σε άγνωστα/γνωστά κείμενα
- αναγνωρίζουν και θα ταξινομήσουν τα εμπλεκόμενα επίπεδα στην επικοινωνιακή λειτουργία ενός κειμένου
- αναγνωρίζουν και θα ιεραρχούν τη συμβολή των εμπλεκόμενων επιπέδων στην επίτευξη ισοδύναμου μεταφράσματος

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Συγγράμματα (ενδεικτικά):

- Μπατσαλιά, Φ., Σελλά-Μάζη, Ε.. Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης. ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 143938
- Κριμπάς, Π.. Εισαγωγή στη Θεωρία της Μετάφρασης, ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός Βιβλίου: 68387002

3^ο εξάμηνο

DAY 02: Εισαγωγή στον επιστημονικό τρόπο εργασίας

Διδάσκοντες: *Έκκερχαρτ Χάρινγκ / Φοίβη Χυτήρη*

Wer studiert, muss nicht nur allerhand lernen, sondern auch das systematische Lernen lernen und lernen, wie er/sie mit dem Gelernten umgeht. Das Gelernte soll nämlich nicht nur in Prüfungen korrekt wiedergegeben werden, sondern man muss schon während des (Haupt-)Studiums selbst am wissenschaftlichen Gespräch teilnehmen können. Dieses Gespräch wird sowohl mündlich als auch schriftlich geführt: mündlich in Form von **Referaten** sowie den anschließenden **Diskussionen** im Seminar und schriftlich in Form von **Seminararbeiten** und der **Diplomarbeit**. Eine wesentliche Voraussetzung ist, mit Gelesenem und Gehörtem (in Vorlesungen und Seminaren) kritisch umzugehen und sinnvolle Fragen zu stellen. Das gilt sowohl für die Diskussion an der Uni, als auch für den Umgang mit literarischen und wissenschaftlichen Texten.

All das hat aber auch materiale Voraussetzungen: Wo und wie findet man wissenschaftliche Literatur? Wie wird sie zitiert? Wie geht man mit Informationen aus dem Internet um? Was ist in einer wissenschaftlichen Arbeit erlaubt und welche Standards sind zu beachten?

Wer die Veranstaltung erfolgreich absolviert hat, ist in der Lage,

- wissenschaftliche Literatur zu finden,
- sich in Bibliotheken / in Archiven zu orientieren,
- kritisch mit wissenschaftlicher Literatur umzugehen,
- Literatur richtig zu zitieren,
- ein Handout zu entwerfen,
- ein Referat zu halten,
- eine Seminararbeit zu schreiben.

Voraussetzungen für eine erfolgreiche Teilnahme:

- regelmäßiger Besuch der Lehrveranstaltung und aktive Mitarbeit,
- Arbeitsgrundlage bildet das Buch von B. Moenninghoff: Arbeitstechniken Literaturwissenschaft (alle Auflagen).

DGY 14: Λεξικολογία

Διδάσκουσα: *Ιωάννα Καρβέλα*

Στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση βασικών ζητημάτων της Λεξικολογίας και η εφαρμογή τους στο γλωσσικό σύστημα της Γερμανικής, όπως π.χ. η φύση και η λειτουργία των λέξεων, η οργάνωση του νοητικού λεξικού και η μεταβολή του λεξιλογίου μέσω δανεισμού, μεταφορικής/μετωνυμικής χρήσης ή άλλων διαδικασιών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- ορίζουν τις βασικές έννοιες της Λεξικολογίας
- γνωρίζουν τα κυριότερα κριτήρια για την ανάλυση λεξημάτων
- εφαρμόζουν αυτά τα κριτήρια για την περιγραφή λεξιλογικών φαινομένων της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *Γραπτή εξέταση*

Εξεταστέα ύλη το διδακτικό βιβλίο: Renate Portz: „Wort und Wortschatz“ από τον Εύδοξο (εκδόσεις ΚΟΥΚΙΔΗ).

DGY 16: Συγκριτική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Η Συγκριτική Γλωσσολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας κατατάσσεται τόσο στη θεωρητική όσο και στην εφαρμοσμένη Γλωσσολογία. Στο μάθημα θα ασχοληθούμε με τη σύγκριση της Γερμανικής και της Ελληνικής γλώσσας σε θεωρητικό επίπεδο, με βάση το πρότυπο της Γενετικής Γραμματικής, ώστε να εντοπιστούν, να περιγραφούν και να αναλυθούν ομοιότητες και διαφορές που διέπουν τις δύο γλώσσες. Στο πλαίσιο αυτό θα παρουσιαστεί η Θεωρία των Αρχών και των Παραμέτρων και συγκεκριμένα οι εξής Αρχές-Θεωρίες: Θεωρία του Χ-τονούμενου, Θεωρία Κυβέρνησης, Θεματική Θεωρία, Θεωρία Πτώσης,

Θεωρία των Μετακινήσεων, Θεωρία Ελέγχου, Θεωρία Αναφορικής Δέσμευσης. Στόχος είναι να καταδειχθεί η σχέση των γλωσσών με τις καθολικές αρχές της Γραμματικής και τα σημεία, στα οποία έγκειται η παραμετροποίησή τους.

Τρόπος εξέτασης: *γραπτή εξέταση*

DLY 22: Λογοτεχνία του 18^{ου} αιώνα

Διδάσκουσα: *Κατερίνα Καρακάση*

Το μάθημα αναφέρεται στις προϋποθέσεις και τα χαρακτηριστικά της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα. Εξετάζονται τα λογοτεχνικά ρεύματα του Διαφωτισμού, της Θύελλας και Ορμής και του Κλασικισμού και αναλύονται αντιπροσωπευτικά κείμενα από τους χώρους της ποιητικής, της πεζογραφίας, της λυρικής ποίησης και του γερμανικού αστικού δράματος. Επιπλέον στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές θα επιλέξουν και θα επεξεργαστούν σε ομάδες ένα χαρακτηριστικό κείμενο της εποχής, το οποίο και θα παρουσιάσουν προφορικά στους συμφοιτητές τους.

Ο 18ος αιώνας αποτελεί από πολλές απόψεις σημείο καμπής για τη γερμανική λογοτεχνία και χαρακτηρίζεται από σημαντικές αλλαγές στον τρόπο θεώρησης των λογοτεχνικών θεμάτων, ως συνέπεια της αλλαγής παραδείγματος, την οποία σηματοδοτεί η άνοδος της αστικής τάξης στη Γερμανία. Από τα μέσα του αιώνα, γύρω στο 1750, και μετά, αρθρώνεται στη γερμανική γλώσσα ένας διαφορετικός λογοτεχνικός λόγος που αντιστοιχεί στην κοσμοθεωρία της ανερχόμενης αστικής τάξης. Εγκαταλείπονται ή αναδιαμορφώνονται τα πρότυπα έκφρασης των αριστοκρατών και οι επιταγές των κανονιστικών ποιητικών, ενώ δημιουργούνται νέα είδη λογοτεχνικών κειμένων που αντλούν τη θεματική τους από τις προσπάθειες προσανατολισμού του αστικού υποκειμένου σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο. Μέσα σε λίγες δεκαετίες γράφονται σημαντικότερα κείμενα της νεότερης γερμανικής γραμματείας, που στις απαρχές του 18^{ου} αιώνα κυριαρχείται από τις ιδέες του Διαφωτισμού και στα τέλη του, στον απόηχο της Γαλλικής Επανάστασης και ως αντίδραση σε αυτήν, χαρακτηρίζεται από τη διατύπωση του προγράμματος του Γερμανικού Κλασικισμού, κυρίως δια των δύο βασικών εκπροσώπων του, Johann Wolfgang Goethe και Friedrich Schiller.

Μαθησιακοί στόχοι:

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές να είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα,
- να προσεγγίζουν με επιστημονικό τρόπο κείμενα της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα, αναγνωρίζοντας θεματικές και μορφικές ιδιαιτερότητες και να τα εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα, να εφαρμόζουν στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης,
- να επεξεργάζονται τη σχετική γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Τρόπος εξέτασης: *γραπτή εξέταση αποτελούμενη από (α) 60% ερωτήσεις ανάπτυξης σχετικές με ιστορία της γερμανικής λογοτεχνίας του 18^{ου} αιώνα και (β) 40% ερωτήσεις*

σχετικές με ένα λογοτεχνικό κείμενο της εποχής, που θα έχουν επιλέξει και επεξεργαστεί οι φοιτητές κατά την διάρκεια του εξαμήνου.

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές) ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία

Διδάσκουσα: Αναστασία Αντωνοπούλου

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη θεωρία και την πράξη της Συγκριτικής Φιλολογίας. Αρχικά θα παρουσιαστούν επιλεγμένα θεωρητικά ζητήματα της σύγχρονης Συγκριτολογίας και στη συνέχεια θα πραγματοποιηθούν παραδειγματικές συγκριτικές αναλύσεις δύο ή περισσότερων λογοτεχνικών κειμένων από τις ελληνογερμανικές και διεθνείς λογοτεχνικές σχέσεις.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν την ιστορία του κλάδου και τα βασικά πεδία εφαρμογών του
- να χρησιμοποιούν τη σχετική ορολογία
- να χρησιμοποιούν την κατάλληλη επιχειρηματολογία
- να ανταποκρίνονται σε συγκριτολογικούς προβληματισμούς
- να συσχετίζουν σύγχρονες συγκριτολογικές θεωρίες με την ανάλυση και σύγκριση λογοτεχνικών κειμένων μεταξύ τους.

Τρόπος εξέτασης: *γραφτή εξέταση*

DLY 29: Γερμανικός Πολιτισμός

Διδάσκουσα: Αγλαΐα Μπλιούμη

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Υποβάθρου

Στο εισαγωγικό τούτο μάθημα θα δοθούν συνοπτικά, από την εποχή του Μεσαίωνα έως σήμερα, στοιχεία σχετικά με την ιστορική, πολιτική και πολιτιστική εξέλιξη της Γερμανίας. Συγκεκριμένα: α. συνοπτική παρουσίαση των ομοσπονδιακών κρατών και της γεωγραφίας, β. πολιτικό σύστημα και κόμματα, γ. εκπαιδευτικό σύστημα, δ. γυναικεία κινήματα, ε. επισκόπηση των βασικών ιστορικών, λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών εποχών και ρευμάτων.

Με το πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να αναπτύσσουν συνδυαστικές γνωστικές δεξιότητες, ώστε να δύνανται να εντάσσουν ιστορικοπολιτικά δεδομένα σε γενικότερα πολιτιστικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα
- να αναπτύσσουν κριτική ικανότητα, προκειμένου να ασκούν κριτική σε διάφορα κοινωνικοπολιτικά φαινόμενα.

Τρόπος εξέτασης: *Γραπτή εξέταση*

5^ο και 7^ο εξάμηνο

DGA 34: Λεξικολογία

Διδάσκων: *Γιόαχιμ Τάιζεν*

Das Seminar konzentriert sich auf die historische Lexikologie, die, wie der Name vermuten lässt, ein Teilgebiet sowohl der Lexikologie als auch der Sprachgeschichte ist. Sie fragt nach Bedeutungsentwicklungen in historischer Perspektive, ist damit aber nicht nur etymologisch, sondern auch begriffsgeschichtlich ausgerichtet.

Im ersten Teil werden lexikologische Grundlagen wiederholt, im zweiten Teil beschäftigen wir uns mit Wort- und Begriffsgeschichten im Deutschen. In der ersten Sitzung wird in die Fragestellungen der historischen Lexikologie eingeführt.

Mitarbeit: *Jiannis Loukissis*

Qualifikation: Regelmäßige Teilnahme und schriftliche Klausur

DGB 47: Εκμάθηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Δάφνη Βηδενμάιερ*

Στόχος αυτού του σεμιναρίου είναι η παρουσίαση και κατανόηση των θεωριών κατάκτησης της δεύτερης και της ξένης γλώσσας, οι οποίες θα αναλυθούν σε σχέση με κοινωνιογλωσσολογικές και ψυχογλωσσολογικές παραμέτρους.

Το σεμινάριο θέλει να καταστήσει τις φοιτήτριες/ τους φοιτητές ικανούς να εφαρμόζουν θεωρητικές αρχές απαραίτητες για το σχεδιασμό του γλωσσικού μαθήματος για μαθητές της γερμανικής ως ξένης. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές γνωρίζοντας τις θεωρίες κατάκτησης δεύτερης/ ξένης γλώσσας θα έχουν την ευκαιρία να σχεδιάσουν προτάσεις διδασκαλίας για το γλωσσικό μάθημα, ώστε να συσχετίσουν τη θεωρία με τη διδακτική πράξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τις βασικές αρχές των θεωριών κατάκτησης δεύτερης/ ξένης γλώσσας,
- αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση για τις πρακτικές διδακτικές προτάσεις τους,
- να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Τρόπος εξέτασης: *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία*

DGC 46: Γλωσσολογικές Θεωρίες

Διδάσκουσα: *Καρολίνε Φέρυ*

Η Φωνολογία διδάσκεται καλύτερα μέσω της εφαρμογής της σε υφιστάμενα δεδομένα. Και αυτός ακριβώς είναι και ο στόχος αυτού του μαθήματος, που αποτελεί ουσιαστικά την πρακτική εφαρμογή του μαθήματος «Εισαγωγή στη Φωνολογία της Γερμανικής Γλώσσας». Κάθε εβδομάδα θα διανέμονται στους φοιτητές πρακτικές ασκήσεις, οι οποίες εν συνεχεία θα διορθώνονται και θα διερευνώνται. Με το πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τόσο την διαδικασία της αφομοίωσης όσο και άλλες φωνολογικές διαδικασίες όχι μόνο στη γερμανική Γλώσσα αλλά και σε άλλες.

DGC 47: Φιλοσοφία της Γλώσσας

Διδάσκων: *Βίνφριντ Λέχνερ*

Η ανάλυση της φυσικής γλώσσας κατέχει κεντρική θέση όχι μόνο στην γλωσσολογία, αλλά και στην αναλυτική φιλοσοφία. Η φιλοσοφία της γλώσσας ασχολείται ιδιαίτερα με την σχέση ανάμεσα την γλώσσα και την σκέψη, όσο και το τρόπο με το οποίο περιορίζεται η αντίληψη της πραγματικότητας από την γλώσσα. Το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στο πλαίσιο της οποίας θα εξεταστούν, μεταξύ άλλων, τα εξής ερωτήματα: Πώς χαρακτηρίζεται η φυσική γλώσσα; Επηρεάζει η γλώσσα την σκέψη; Υπάρχει μια σιωπηλή γλώσσα της σκέψης; Υπάρχουν ανεξέφραστες σκέψεις ή αδιανόητη γλώσσα; Τι είναι μία μετάφραση σε μία διαφορετική γλώσσα; Είναι δυνατό να υπάρχει αλάνθαστη μετάφραση; Ποιά σχέση έχει η γλώσσα με άλλα διανοητικά συστήματα (όραση, αίσθηση προσανατολισμού, κτλ...); Διαφέρουν οι γλωσσικές από τις μη γλωσσικές πράξεις; Στηρίζεται η επικοινωνία των ζώων στις ίδιες ή παρόμοιες Αρχές με αυτές των φυσικών γλωσσών; Οι απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση του θέματος που απασχολεί σήμερα ιδιαίτερα την έρευνα εάν η ανθρώπινη γλώσσα είναι (α) ένα συμβολικό σύστημα (παρόμοιο με το πρόγραμμα των υπολογιστικών γλωσσών), (β) ένα σύστημα που στηρίζεται στην στατιστική εκμάθηση ή (γ) ένα κοινωνικό φαινόμενο και μόνο.

Οι συμμετέχοντες στο σεμινάριο αποκτούν γνώση και δυνατότητα να εφαρμόζουν αυτή τη γνώση στους ακόλουθους τομείς:

- Τα θεμέλια της αναλυτικής φιλοσοφίας, οντολογίας και βιογλωσσολογίας
- Διαφορές και ομοιότητες στις μεθόδους της γλωσσολογίας και της φιλοσοφίας

- Επιχειρηματολογία στη Φιλοσοφία, τη Γλωσσολογία και τη Βιολογία
- Επιστημονική μεθοδολογία (ερμηνεία των δεδομένων, διατύπωση υποθέσεων και θεωριών, έλεγχος των συνεπειών μιας θεωρίας)

Τρόπος εξέτασης: *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία*

DGD 51: Ανάλυση και Σχεδιασμός Διδακτικού Υλικού

Διδάσκων: *Δημήτρης Ζέππος*

Το σεμινάριο αυτό απευθύνεται σε μελλοντικούς εκπαιδευτικούς της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας οι οποίοι επιθυμούν να ασχοληθούν με την ανάλυση, αξιολόγηση και το σχεδιασμό εκτυπώσιμων και ψηφιακών μαθησιακών υλικών και συμπληρωματικών φύλλων εργασίας. Στόχος του σεμιναρίου είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν τις διαδικασίες ανάλυσης, αξιολόγησης και σχεδιασμού διδακτικών υλικών σύμφωνα με το θεωρητικό πλαίσιο και να τις εφαρμόσουν σε εκτεταμένα εργαστήρια πρακτικής εφαρμογής.

Για το σκοπό αυτό, το σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί με μικτή μεθοδολογία ως ακολούθως:

1. Θεωρητικές εβδομάδες

Η πρώτη μεθοδολογία του σεμιναρίου αποτελείται από εβδομάδες θεωρητικής προσέγγισης, όπου οι φοιτητές θα συζητήσουν θεωρητικές και εμπειρικές προσεγγίσεις και απόψεις καθώς και συμπεράσματα από την καθημερινή εκπαιδευτική πρακτική. Το υλικό μελέτης που αναφέρεται στις επιμέρους ενότητες των θεωρητικών προσεγγίσεων, μπορεί να διατίθεται στη γερμανική, αγγλική ή ελληνική γλώσσα. Όπου αυτό είναι εφικτό, το υλικό μελέτης θα αναρτάται ξεχωριστά για κάθε θεωρητική εβδομάδα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class) του μαθήματος.

Κατά τη διάρκεια της δια ζώσης συνάντησης κάθε θεωρητικής εβδομάδας θα πραγματοποιούνται, παράλληλα με την παρουσίαση της θεωρητικής υποενοότητας της ερχόμενης εβδομάδας, συζητήσεις σε ομάδες εργασίας, όπου οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων μεταξύ τους και με τον διδάσκοντα. Επίσης θα μπορούν να διευκρινίζουν απορίες ή να προτείνουν καινοτόμες προσεγγίσεις. Για το λόγο αυτό είναι επιθυμητή η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών σε όλες τις δια ζώσης συναντήσεις.

2. Πρακτική εφαρμογή (εργαστήρια – workshops)

Η δεύτερη μεθοδολογική προσέγγιση αποτελείται από εργαστήρια (workshops), όπου θα γίνεται πρακτική εφαρμογή των διαφόρων θεωρητικών απόψεων σε ομαδικές εργασίες σχετικά με την ανάλυση, αξιολόγηση και το σχεδιασμό διδακτικών υλικών. Τα αποτελέσματα των ομάδων εργασιών θα παρουσιάζονται στην ολομέλεια του σεμιναρίου.

Η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών στα εργαστήρια έχει ως στόχο, οι φοιτητές να εισάγουν τις εμπειρίες, τις προτάσεις αλλά και τις καινοτόμες ιδέες τους. Παράλληλα τα εργαστήρια θα λειτουργούν ως δυνατότητα ανταλλαγής εμπειριών, ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν ευχέρεια στη δημόσια παρουσίαση θεματικών που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο. Τέλος, εφόσον αυτό καταστεί δυνατό, τα εργαστήρια θα λειτουργούν ως σημείο

συνάντησης και ανταλλαγής απόψεων των φοιτητών με εξωτερικούς ειδικούς των επιμέρους θεματικών ενοτήτων του σεμιναρίου.

Ταυτόχρονα οι φοιτητές θα έχουν, μετά από συνεννόηση με τον διδάσκοντα, τη δυνατότητα να παρουσιάζουν τις ατομικές τους εργασίες από τις θεματολογίες που αναφέρονται στις θεωρητικές εβδομάδες. Οι ατομικές παρουσιάσεις αποτελούν μέρος της ατομικής αξιολόγησης κάθε φοιτητή.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση

- να περιγράφουν τα κυριότερα κριτήρια για την ανάλυση και αξιολόγηση διδακτικών βιβλίων για τα Γερμανικά ως ξένη γλώσσα
- να εφαρμόζουν αυτά τα κριτήρια στην ανάλυση και αξιολόγηση διδακτικών ενοτήτων και του διδακτικού υλικού που εμπεριέχουν
- να σχεδιάζουν διδακτικά αιτιολογημένο συμπληρωματικό ή εναλλακτικό υλικό για μια διδακτική ενότητα

Τρόπος εξέτασης: *προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία*

DGD 52: Σχεδιασμός και Οργάνωση Μαθημάτων

Διδάσκουσα: *Δάφνη Βηδενμάιερ*

Κεντρική θέση στην εκπαίδευση των καθηγητών της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας καταλαμβάνει η ικανότητα σχεδιασμού και οργάνωσης μαθημάτων. Το σεμινάριο στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τον σχεδιασμό και την οργάνωση του ξενόγλωσσου μαθήματος. Αντικείμενο διερεύνησης αποτελούν οι δυνατότητες προαγωγής των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων κατανόησης/παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου καθώς και η εξάσκηση επιμέρους ικανοτήτων όπως της λεξιλογικής και γραμματικής ικανότητας με βάση κατάλληλα κείμενα. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα εξετάσουν τη θέση των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων και ικανοτήτων στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (ΚΕΠΑ) και στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ). Επίσης, θα εξοικειωθούν με τις αρχές οργάνωσης 18 του μαθήματος και με τις ποικίλες στρατηγικές που προάγουν την αυτενέργεια των μαθητών. Τέλος, θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές αρχές σχεδιάζοντας και διεξάγοντας με βάση το παράδειγμα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας μία διδακτική ενότητα, η οποία θα αποτελέσει αφορμή για την συσχέτιση θεωρίας και διδακτικής πράξης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων και ικανοτήτων και να αναγνωρίζουν τη θέση τους στο ΚΕΠΑ και στο ΕΠΣ-ΞΓ,
- να επιλέγουν κατάλληλα (συμβατικά ή πολυτροπικά) κείμενα ως αφορμές ανάπτυξης των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων και ικανοτήτων με βάση τις αρχές της διαφοροποιημένης μάθησης και της διαθεματικότητας,
- να περιγράφουν δυνατότητες οργάνωσης του ξενόγλωσσου μαθήματος σε διακριτές φάσεις και να συστηματοποιούν τις ποικίλες στρατηγικές κατανόησης και παραγωγής κειμένου,

- να σχεδιάζουν και να διεξάγουν μικροδιδασκαλίες δομώντας το μάθημα σε φάσεις και επιλέγοντας με κατάλληλο τρόπο εποπτικά μέσα καθώς και μορφές (συν)εργασίας στην τάξη,
- να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη αξιολογώντας τα αποτελέσματα της διδασκαλίας και να αναθεωρούν επιλογές που συνδέονται με τον αρχικό σχεδιασμό της διδακτικής ενότητας.

Τρόπος εξέτασης: *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία*

DGD 53: Αξιολόγηση Γλωσσικής Κατάρτισης και Διδασκαλίας

Διδάσκουσα: *Νάνσυ Κοντομήτρου*

Το σεμινάριο αυτό στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την αξιολόγηση των υπαρχόντων επίσημων οργάνων μέτρησης, αλλά και δεξιότητες απαραίτητες για την κατασκευή και τη διεξαγωγή των γλωσσικών τεστ. Στόχος του σεμιναρίου είναι να γίνουν αντικείμενο μελέτης και να χρησιμοποιηθούν σε συγκεκριμένα παραδείγματα, τα ποιοτικά κριτήρια, τα οποία σύμφωνα με την κλασική θεωρία του τεστ πρέπει να πληρούν και τα γλωσσικά τεστ. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα εξετάσουν δείγματα επίσημων οργάνων μέτρησης σε συνδυασμό με τις προδιαγραφές που τα συνοδεύουν. Επίσης, θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές αρχές σχεδιάζοντας ανεπίσημα γλωσσικά τεστ για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα στα επίπεδα A και B του ΚΕΠΑ.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα ποιοτικά κριτήρια της κλασικής θεωρίας του τεστ που αφορούν στην αξιολόγηση οργάνων μέτρησης,
- αξιολογούν όργανα μέτρησης για τη γερμανική ως ξένη γλώσσα με βάση τα ποιοτικά κριτήρια,
- σχεδιάζουν ανεπίσημα τεστ για τα επίπεδα A και B του ΚΕΠΑ για την αξιολόγηση δεξιοτήτων και γλωσσικών δραστηριοτήτων μαθητών της γερμανικής ως ξένης γλώσσας,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στην αξιολόγηση της διδακτικής πράξης και των γλωσσικών δραστηριοτήτων αξιολογώντας τα αποτελέσματα της εξέτασης που σχεδίασαν.

Τρόπος εξέτασης: *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία*

DGD 57: Ανάπτυξη γραπτών δραστηριοτήτων

Διδάσκουσα: *Ιωάννα Καρβέλα*

Ποια είναι η σημασία της ανάπτυξης γραπτού λόγου στο μάθημα της ξένης γλώσσας, ποιες δυσκολίες παρουσιάζονται και πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν; Μετά από μια εισαγωγή στη θεωρία του γραπτού κειμένου, όπως αυτή αποτυπώνεται στα πορίσματα της

Κειμενογλωσσολογίας, στη συνέχεια θα εξετάσουμε το ζήτημα της ανάπτυξης γραπτού λόγου στην ξένη γλώσσα και θα γνωρίσουμε την αντίστοιχη τυπολογία ασκήσεων.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν τις θεωρητικές αρχές της ανάπτυξης γραπτού λόγου στην ξένη γλώσσα
- κατέχουν ένα ευρύ φάσμα τυπολογίας ασκήσεων,
- κατανοούν τις δυσκολίες που έχει ο μαθητής, όταν καλείται να αναπτύξει κείμενο στην ξένη γλώσσα και να
- διδάσκουν τεχνικές αντιμετώπισης των δυσκολιών και βελτίωσης της ικανότητας παραγωγής γραπτού λόγου των μαθητών.

Οι συμμετέχοντες φοιτητές θα λάβουν μέρος σε γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

DGD 62: Ανάπτυξη Φωνολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Καρολίνε Φέρυ*

Το μάθημα αυτό είναι μια εισαγωγή στη Φωνολογία της Γερμανικής Γλώσσας. Ασχολείται με τη φωνολογική θεωρία και τις εφαρμογές της, εστιάζοντας σε συγκεκριμένα φωνολογικά στοιχεία όπως η δομή των συλλαβών, χρησιμοποιώντας τυπολογικά δεδομένα από τη Γερμανική Γλώσσα. Το μάθημα θέτει τις βάσεις για την κατάρτιση στους τομείς της Φωνολογίας και Φωνητικής και βοηθά στην κατανόηση θεωρητικών κειμένων με συναφή θεματολογία και σε αυτόνομη μάθηση.

Βιβλιογραφία:

Féry, Caroline 'Einführung in die Phonologie. Band 1' (2018), στο οποίο θα γίνονται στο μάθημα κάθε εβδομάδα οι αντίστοιχες αναφορές

DLA 60: Διαφωτισμός/Θύελλα και Ορμή: Ο Βέρθερος του Goethe

Διδάσκων: *Βίλλι Μπέννινγκ*

Το πρώιμο επιστολμαίο μυθιστόρημα του Goethe Τα πάθη του νεαρού Βερθέρου αποτελεί ένα από τα γνωστότερα κείμενα της γερμανόφωνης λογοτεχνίας. Το μάθημα έχει ως στόχο να εισαγάγει τους συμμετέχοντες στην εποχή της Θύελλας και Ορμής, στη βιογραφία του Goethe, σε βασικές φιλοσοφικές αντιλήψεις της εποχής (Herder, Rousseau), στον προβληματισμό του προσδιορισμού του λογοτεχνικού είδους, αλλά και σε θέματα όπως η πρόσληψη της βίβλου και της ελληνικής αρχαιότητας στην εποχή του Goethe. Θα ασχοληθούμε ακόμη με την πρόσληψη και την επιρροή του έργου στην εποχή του. Η ανάγνωση του μυθιστορήματος θα επικεντρωθεί στα θεωρητικά σχέδια 'φύση/πολιτισμός' και 'ενθουσιώδης έρωτας', καθώς και στον τρόπο συγκρότησης του 'μεγαλοφυή' χαρακτήρα και στα θέματα της 'αμαρτίας' και της 'θυσίας' (αυτοκτονία). Παράλληλα θα εξεταστεί η έννοια της τέχνης στο μυθιστόρημα.

DLA 67: Λογοτεχνία μετά το 1945

Διδάσκων: Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς

Το επικό θέατρο του Bertolt Brecht αποτέλεσε, ίσως, τη μεγαλύτερη καινοτομία στο θέατρο του 20^{ου} αιώνα και άσκησε καθοριστική επίδραση στο σύγχρονο γερμανόφωνο θέατρο. Ωστόσο, από το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και μετά το γερμανόφωνο θέατρο έχει υποστεί πολλές μεταμορφώσεις με αποτέλεσμα τη σημερινή πληθώρα των δραματικών ειδών. Στα πλαίσια του μαθήματος θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν κριτικά από τους φοιτητές σημαντικές τάσεις του γερμανόφωνου θεάτρου μετά το 1945, όπως το πολιτικό θέατρο, το θέατρο-ντοκουμέντο, το θέατρο του παραλόγου, το μεταδραματικό θέατρο καθώς και αντιπροσωπευτικά των διαφόρων τάσεων έργα των Friedrich Dürrenmatt, Max Frisch, Peter Weiss, Rolf Hochhuth, Heinar Kipphardt, Peter Handke, Thomas Bernhard, Heiner Müller, και Botho Strauss. Όλοι αυτοί οι συγγραφείς έχουν κοινό την ρήξη με τις αισθητικές παραδόσεις και την προσπάθεια να «απαντήσουν» – ο καθένας με τον τρόπο του – στο επικό θέατρο.

Τρόπος αξιολόγησης: *συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση & γραπτή εργασία*

DLA 68: Λογοτεχνία μετά το 1989

Διδάσκουσα: Όλγα Λασκαρίδου

Το φθινόπωρο του 2019 εορτάζεται στη Γερμανία η επέτειος των 30 χρόνων από την πτώση του Τείχους του Βερολίνου, γεγονός που αποτελεί τομή όχι μόνο για την ιστορία της ίδιας της χώρας, αλλά και ολόκληρης της Ευρώπης και της υφελίου. Η πεζογραφία που προέκυψε ως αντίδραση στο κοσμοϊστορικό αυτό γεγονός έγινε γνωστή με τον όρο «Wendeliteratur» και θα αποτελέσει το αντικείμενο του σεμιναρίου, στο οποίο δεν θα συζητηθούν ωστόσο αποκλειστικά τα έργα (ανατολικογερμανών κυρίως) συγγραφέων, όπως π.χ. είναι η Christa Wolf, αλλά θα επιχειρηθεί παράλληλα και η σύγκριση με κινηματογραφικές ταινίες που πραγματεύονται το ίδιο θέμα και οι οποίες συχνά βασίζονται στα εν λόγω μυθιστορήματα (π.χ. του Ingo Schulze ή του Thomas Brussig).

Τρόπος εξέτασης: *α) τακτική παρακολούθηση, β) προφορική παρουσίαση ή προφορική εξέταση, γ) γραπτή εργασία.*

DLB 72: Λογοτεχνία και Φύλο

Διδάσκουσα: Αναστασία Αντωνοπούλου

Ήδη στο πλαίσιο των αμερικάνικων γυναικείων σπουδών (Women's Studies), που σηματοδοτούν και την έναρξη των φεμινιστικών σπουδών στα τέλη της δεκαετίας του 1960 τονιζόταν ότι η λογοτεχνία δεν είναι κάτι ουδέτερο, αλλά ένα μέσον το οποίο παράγει και αναπαράγει τις ιεραρχικές σχέσεις εξουσίας ανάμεσα στα φύλα. Από τις γυναικείες σπουδές που αντιλαμβάνονταν το φύλο βιολογικά προέκυψαν οι Gender Studies, οι σπουδές φύλου, στις οποίες το φύλο νοείται ως μια κοινωνικά κατασκευασμένη κατηγορία

για να αντικατασταθούν και αυτές στη σημερινή μετα - φεμινιστική εποχή από τις Queer Studies οι οποίες επανεξετάζουν κριτικά τα θέματα φύλο και ταυτότητα.

Το σεμινάριο παρουσιάζει συνοπτικά τους βασικούς σταθμούς αυτής της εξέλιξης και τις αντίστοιχες θεωρίες. Επί τη βάσει των θεωριών αυτών θα αναλυθούν στη συνέχεια επιλεγμένα κείμενα από τη γερμανόφωνη λογοτεχνία.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν την ιστορία, το περιεχόμενο και τους στόχους ενός σχετικά σύγχρονου κλάδου σπουδών, των σπουδών φύλου
- να έχουν έναν ικανοποιητικό βαθμό εξοικείωσης με τις βασικές του θεωρίες
- να αναλύουν κείμενα βασιζόμενοι στις σχετικές θεωρίες
- να είναι ευαισθητοποιημένοι για θέματα παρουσίασης των φύλων στη λογοτεχνία
- να εργαστούν αυτόνομα πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στο μάθημα
- να συγγράψουν μια επιστημονική εργασία πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα

Τρόπος εξέτασης: *Προφορική παρουσίαση, συμμετοχή στο μάθημα και τελική γραπτή εργασία.*

DLB 74: Ελληνική Αρχαιότητα στη Γερμανική Λογοτεχνία

Διδάσκων: Έκκεχαρντ Χάρινγκ

Worin besteht die deutsch-griechische Faszinationsgeschichte, die seit dem 18. Jahrhundert Autoren wie Winckelmann, Lessing, Goethe, Schiller, Hölderlin, Nietzsche, Rilke u.v.m. in ihren Bann zog und in ihren Wirkungen weit mehr als nur literarische Ergebnisse hervorbrachte? Von der Weimarer Klassik bis zur Weimarer Republik, von der Aufklärung bis zum Nationalsozialismus – immer wieder bildete der Bezug zu „Griechenland“ eine maßgebende Rolle im kulturellen und nationalen Selbstbild der Deutschen. Der Kurs versucht anhand ausgewählter Referenztexte einige Traditionslinien der deutschsprachigen Antike-Rezeption nachzuzeichnen und ihre Kontinuitäten bzw. Brüche zu erörtern (für erste Infos sh. [Video zum Kurs](#)).

Für die erfolgreiche Kursteilnahme sind *regelmäßige Anwesenheit* (max. 3 x Fehlen), *aktive Mitarbeit*, *eigene Seminarbeiträge (Referat oder Hausarbeit)* und eine *Prüfung* erforderlich.

Max. 25 Teilnehmer/innen

Eine Teilnahme im Fernstudium ist nicht möglich

DLB 77: Λογοτεχνία και Ανθρωπολογία

Διδάσκων: Έκκεχαρντ Χάρινγκ

Die Lehrveranstaltung gibt Einblicke in die literarische Anthropologie steht in diesem Semester unter dem besonderen Schwerpunkt „Liebe und Gewalt“.

Die Liebe ist ohne Zweifel das größte aller Gefühle. Dichter haben sie besungen, Philosophen ihr in elegischen Worten gehuldigt. Sie ist das tragende Thema vieler großer Romane und

Dramen und erfuh im Laufe der Kulturgeschichte zahlreiche Um- und Neu-Codierungen. Daran knüpfen auch anthropologische Diskussionen an, die die Liebe (z.B. als emotionalen Ausnahmezustand) ins Zentrum rücken. Die enge Verbindung von Liebe und Gewalt wirft zudem eine Reihe von Fragen auf: Wo liegen die Grenzen zwischen Liebe und Gewalt? Ist Liebe eine Ursache oder vielleicht sogar eine Folge von Gewalt? Welche gesellschaftlichen Konzepte der Liebe bestehen überhaupt – und was ist „Romantische Liebe“? Der Kurs geht den Spuren dieser Fragestellungen anhand beispielhafter literarischer Texte von der Antike bis ins 20. Jahrhundert nach und versucht einige Aspekte (Begehren, Emotionalität, Identität, Sexualität, Trauma, Verbrechen ...) näher zu beleuchten.

Voraussetzungen: TeilnehmerInnen des Kurses benötigen ein sehr gutes Sprachniveau, um die Texte zu lesen und zu analysieren.

Für die erfolgreiche Kursteilnahme sind *regelmäßige Anwesenheit* (max. 3 x Fehlen), *aktive Mitarbeit*, *eigene Seminarbeiträge (Referat oder Hausarbeit)* und eine *Prüfung* erforderlich.

Max. 25 Teilnehmer/innen

Eine Teilnahme im Fernstudium ist nicht möglich.

DLC 77: Μετάφραση Λογοτεχνικών Κειμένων: Λογοτεχνικό Είδος

Διδάσκουσα: *Αναστασία Δασκαρόλη*

Η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων θέτει ιδιαίτερα προβλήματα αναλόγως προς το λογοτεχνικό είδος. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εισαγωγή στη διαδικασία της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ποιήσεως. Κατά τις εισαγωγικές συνεδριάσεις του σεμιναρίου θα παρουσιαστούν οι διαφορετικές απαιτήσεις που τίθενται κατά τη μετάφραση των επί μέρους λογοτεχνικών ειδών και θα εξετασθούν ειδικότερα τα χαρακτηριστικά που διακρίνουν τον ποιητικό λόγο και τα μορφολογικά στοιχεία του υπό το πρίσμα της μεταφρασιμότητάς τους, λαμβάνοντας υπ' όψει και τη σχετική διεθνή έρευνα και βιβλιογραφία. Η εν συνεχεία μετάφραση επιλεγμένου ποιητικού έργου της Γερμανικής γραμματείας προς τη Νεοελληνική γλώσσα, στο πλαίσιο του σεμιναρίου και με τη συνεργασία των συμμετεχόντων, αποσκοπεί στην έμπρακτη αξιοποίηση των μεταφρασεολογικών γνώσεων που αναδείχθηκαν.

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται να

- αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφόρων λογοτεχνικών ειδών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτουν στο μεταφραστή
- εντοπίσουν τις ιδιαιτερότητες του ποιητικού λόγου
- εφαρμόσουν τις γνώσεις περί του ποιητικού λόγου στο επιλεγμένο ποιητικό έργο
- εντάξουν το επιλεγμένο ποιητικό έργο στις απαιτήσεις της Νεοελληνικής γλώσσας και του Νεοελληνικού σύγχρονου επικοινωνιακού και πολιτισμικού περιβάλλοντος

Μετά την ολοκλήρωση των συνεδριάσεων του σεμιναρίου οι φοιτητές είναι σε θέση να

- συστηματοποιήσουν τις διαγλωσσικές τους γνώσεις, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα μεταφραστικά προβλήματα της μεταφοράς ενός ποιητικού έργου προς τη Νεοελληνική γλώσσα

- προτείνουν μετάφρασμα στη Νεοελληνική γλώσσα ενός ποιητικού έργου, κατά τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις θεμελιώδεις μεταφρασεολογικές και συνακόλουθες μεταφραστικές επιλογές τους.

Εξέταση: *Προφορική Εισήγηση και Γραπτή Εργασία*

DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης

Διδάσκουσα: *Αναστασία Δασκαρόλη*

Η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων θέτει συγχρόνως το ζήτημα της αξιολογήσεώς της. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εφαρμογή κριτηρίων για την αξιολόγηση της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτει η λογοτεχνική μετάφραση και οι οποίες τη διαφοροποιούν από τη μετάφραση άλλων κειμενικών ειδών. Κατά τις εισαγωγικές συνεδριάσεις του σεμιναρίου θα παρουσιαστούν οι διαφορετικές μεταφρασεολογικές προσεγγίσεις της κριτικής της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τη σχετική διεθνή επιστημονική έρευνα και βιβλιογραφία. Η εν συνεχεία εξέταση και σύγκριση των ενδεχομένως περισσότερων διαφορετικών μεταφράσεων στη Νεοελληνική γλώσσα επιλεγμένου λογοτεχνικού έργου της Γερμανικής γραμματείας, στο πλαίσιο του σεμιναρίου και με τη συνεργασία των συμμετεχόντων, αποσκοπεί στην έμπρακτη εφαρμογή των κατάλληλων κριτηρίων για την αξιολόγηση του εκάστοτε μεταφράσματος ως φορέα πολιτισμικών και επικοινωνιακών λειτουργιών. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται να

- αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού λόγου και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτουν στο μεταφραστή
- καθορίσουν κριτήρια αξιολόγησης της λογοτεχνικής μετάφρασης
- εφαρμόσουν τα κατάλληλα κριτήρια αξιολόγησης σε μετάφρασμα επιλεγμένου πρωτοτύπου λογοτεχνικού έργου
- συγκρίνουν και αντιπαραβάλλουν τα ενδεχομένως περισσότερα μεταφράσματα του πρωτοτύπου επιλεγμένου λογοτεχνικού έργου επί τη βάση των αποδεκτών κριτηρίων αξιολόγησης

Μετά την ολοκλήρωση των συνεδριάσεων του σεμιναρίου οι φοιτητές είναι σε θέση να

- αναπτύξουν κατάλληλα κριτήρια, προκειμένου να κρίνουν τη μετάφραση ενός λογοτεχνικού έργου
- προτείνουν τεκμηριωμένη κριτική μετάφρασης επιλεγμένου πρωτοτύπου Λογοτεχνικού έργου και, εφ' όσον απαιτείται, να διατυπώσουν ενδεχομένως εναλλακτικές μεταφραστικές λύσεις

Εξέταση: *Προφορική Εισήγηση και Γραπτή Εργασία.*

DLD 85: Ιστορία των Ιδεών

Διδάσκων: Στέφαν Λίντινγκερ

Αντικείμενο αυτού του μαθήματος είναι ένα συγκεκριμένο φαινόμενο της ιστορίας των γερμανόφωνων χωρών, στο οποίο συνδέονται διαφορετικοί παράγοντες όπως η πολιτική, η φιλοσοφία, η επιστήμη, η θρησκεία, η λογοτεχνία και η τέχνη. Με βάση τις γνώσεις που απέκτησαν στο μάθημα «Γερμανικός Πολιτισμός» και στις εισαγωγές στην ιστορία της γερμανικής λογοτεχνίας, οι φοιτητές αντιμετωπίζουν τη διαδικασία, μέσα από την οποία η αλληλεπίδραση διαφορετικών παραγόντων διαμορφώνει ένα συγκεκριμένο πολιτισμικό περιβάλλον ή μια συγκεκριμένη νοοτροπία. Σκοπός του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών για την πολυπλοκότητα του εν λόγω φαινομένου της ιστορίας των ιδεών και για τη θέση του μέσα στο σύνολο της ιστορίας των γερμανόφωνων χωρών.

Στο χειμερινό εξάμηνο 2019/20 ασχολούμαστε τόσο με την άνοδο της αρχαίας Ελλάδας όπως αυτή πραγματοποιείται με τον *Johann Joachim Winckelmann*, όσο και με την διαφοροποίηση αυτής της ιδανικής εικόνας, όπως αυτή αποτυπώνεται στα λογοτεχνικά έργα του *Christoph Martin Wieland*.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση

- να λαμβάνουν υπόψη τους, στο πλαίσιο της ανάλυσης συγκεκριμένων φαινομένων του πολιτισμού και της λογοτεχνίας, διάφορους παράγοντες της ιστορίας των ιδεών
- να διερευνούν αυτόνομα και άλλα θέματα της ιστορίας των ιδεών στις γερμανόφωνες χώρες.

Τρόπος εξέτασης: *γραφτή εξέταση*.